

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Prioritatea P05. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Apel de proiecte: PIDS/641/PIDS_P5/OP4/ESO4.11/PIDS_A22 - Sprijinirea copiilor și tinerilor în procesul de dezinstituționalizare - Regiunea mai dezvoltată București- Ilfov.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European Plus (FSE+) prin Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Titlul proiectului: „*PUNȚI SPRE VIITOR – Intervenții integrate în comunitate pentru copiii și tinerii în procesul de dezinstituționalizare*”

Cod SMIS: 350937

Beneficiar unic: Fundația Convergențe Europene

ARTICOL DE PRESĂ

Egalitatea de șanse într-un mediu urban complex: de la existența serviciilor la accesul real

În Regiunea București-Ilfov, existența serviciilor, instituțiilor și oportunităților nu garantează automat accesul la ele. Pentru copiii și tinerii aflați în proces de dezinstituționalizare, incluziunea reală înseamnă orientare, accesibilitate, continuitate și libertatea de a fi evaluați prin propriile capacități, nu prin statutul social.

Marile orașe dau impresia că soluțiile sunt aproape. Instituțiile sunt numeroase, oferta educațională este diversă, piața muncii este amplă, iar informația circulă permanent. Dar proximitatea nu este același lucru cu accesul. Pentru un tânăr care își construiește viața după experiența protecției speciale, faptul că o oportunitate există la câteva stații distanță nu înseamnă automat că ea poate fi identificată, înțeleasă și folosită.

Aceasta este una dintre cheile prin care poate fi citit proiectul „PUNȚI SPRE VIITOR – Intervenții integrate în comunitate pentru copiii și tinerii în procesul de dezinstituționalizare”, cod SMIS 350937, implementat de Fundația Convergențe Europene în Regiunea București-Ilfov. Într-un spațiu dominat de dinamica urbană a Capitalei, dar care include și localități din Ilfov, egalitatea de șanse nu se rezumă la numărul de servicii disponibile. Contează dacă persoana poate ajunge la ele și dacă acestea răspund situației sale reale.

Oportunitatea disponibilă și oportunitatea accesibilă sunt lucruri diferite

Principiile orizontale ale finanțărilor europene cer mai mult decât absența discriminării explicite. Ele presupun ca egalitatea între femei și bărbați, egalitatea de șanse, nediscriminarea și accesibilitatea să fie integrate în modul în care sunt proiectate și implementate intervențiile. Articolul 9 din Regulamentul (UE) 2021/1060 stabilește această obligație, iar Fondul Social European Plus o leagă direct de accesibilitate și de tranziția de la îngrijirea rezidențială sau instituțională către servicii familiale și comunitare.

În practică, diferența se vede în detalii. O informație poate fi publică și totuși dificil de găsit. Un serviciu poate exista și totuși să nu fie suficient de accesibil. Un loc de muncă poate fi disponibil și totuși un candidat să intre în proces cu dezavantajul unei prejudecăți. Egalitatea de șanse începe atunci când aceste obstacole sunt recunoscute și reduse sistematic.

Într-un mediu urban complex, orientarea este o formă de sprijin

Regiunea București-Ilfov concentrează instituții, organizații, furnizori de servicii, unități de învățământ și angajatori. Tocmai această diversitate poate face traseul dificil de navigat pentru cineva care trebuie să ia, într-un timp relativ scurt, decizii despre educație, muncă, locuire și autonomie personală. A avea multe opțiuni nu înseamnă neapărat a ști care dintre ele este potrivită.

Campania de informare și conștientizare din proiectul ID 350937 are de aceea un rol care depășește simpla promovare. Strategia proiectului o definește ca pe o intervenție care pregătește mediul social și instituțional pentru incluziune, prin transmiterea unor informații corecte și accesibile și prin colaborarea cu actorii relevanți din regiune. Rezultatul asumat pentru activitatea campaniei de conștientizare include informarea și conștientizarea a minimum 1.000 de persoane din regiunea București-Ilfov.

Un tânăr nu este un istoric administrativ

În spațiul public, etichetele sunt rapide. „Tânăr din sistem”, „beneficiar”, „caz social” pot deveni formule care simplifică excesiv o persoană și îi reduc identitatea la o singură experiență. Pentru incluziune, aceasta este o problemă reală. Prejudicata nu apare doar prin refuz explicit; poate apărea și prin așteptări mai scăzute, prin neîncredere sau prin presupunerea că un tânăr are mai puține resurse personale decât ceilalți.

Comunicarea proiectului merge în direcția opusă: demnitate, respect, egalitate de șanse și participare activă. Copiii și tinerii aflați în proces de dezinstituționalizare trebuie prezentați ca persoane cu drepturi, competențe, opinii și planuri proprii. Aceasta nu înseamnă ignorarea dificultăților, ci refuzul de a transforma vulnerabilitatea într-o identitate permanentă.

Accesibilitatea nu este o anexă tehnică

Pentru persoanele cu dizabilități, accesibilitatea poate decide dacă o oportunitate este reală sau doar declarată. De aceea, cadrul european tratează accesibilitatea ca parte a principiilor orizontale, inclusiv în ceea ce privește informația și tehnologiile de comunicare. Într-un proiect social, acest principiu trebuie să fie vizibil în modul de comunicare, în organizarea activităților și în accesul la servicii.

În același timp, accesibilitatea are și o dimensiune mai largă: limbajul trebuie să fie clar, procedurile explicabile, iar informația să poată fi folosită de persoana căreia îi este destinată. Un document publicat nu este automat un document accesibil. O instituție apropiată geografic nu este automat o instituție ușor de parcurs. Egalitatea de șanse cere ca intervenția să fie privită și din perspectiva celui care o utilizează.

Piața muncii urbană nu elimină prejudecățile

Unul dintre marile avantaje asociate vieții urbane este diversitatea oportunităților profesionale. Dar pentru tinerii care provin din sistemul de protecție specială, accesul la piața muncii depinde și de pregătirea pentru interviu, de orientare, de competențe, de încredere și de atitudinea angajatorului. Aici, principiul egalității de șanse se întâlnește direct cu autonomia.

Un candidat trebuie să fie evaluat prin ceea ce poate face și prin disponibilitatea de a învăța. Istoricul social nu ar trebui să funcționeze ca un criteriu informal de selecție. De aceea,

comunicarea către angajatori și mediul economic are un rol legitim în schimbarea percepțiilor și în promovarea unei abordări bazate pe competență, potențial și respect.

Un oraș mare poate fi și un loc anonim

Incluziunea nu este doar acces la servicii. Este și apartenență. Într-un mediu urban, o persoană poate trăi în apropierea multor resurse și totuși să nu aibă o rețea de sprijin pe care să se bazeze. Pentru copiii și tinerii care se pregătesc pentru viața independentă, continuitatea relațiilor cu profesioniști, instituții și servicii comunitare poate face diferența dintre o tranziție formală și una susținută.

De aici rezultă importanța colaborării instituționale pe care proiectul o promovează între Fundația Convergențe Europene, direcțiile de asistență socială și protecția copilului, servicii publice, unități educaționale, organizații neguvernamentale, furnizori de servicii și angajatori. Egalitatea de șanse are nevoie de o rețea funcțională, nu de instituții care lucrează în paralel fără legătură între ele.

„PUNȚI SPRE VIITOR – Intervenții integrate în comunitate pentru copiii și tinerii în procesul de dezinstituționalizare”: egalitatea de șanse ca mod de lucru

În cadrul proiectului ID 350937, principiile orizontale nu sunt tratate ca un capitol separat de intervenție. Ele se regăsesc în felul în care sunt formulate mesajele, în accesul la informație, în colaborarea cu instituțiile, în prezentarea serviciilor integrate și în respectarea demnității beneficiarilor. Strategia de comunicare le leagă explicit de egalitatea de șanse, nediscriminare, accesibilitate, protecția datelor și dezvoltare durabilă.

Această abordare este în linie cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care interzice discriminarea și consacră egalitatea între femei și bărbați, dar și dreptul copilului de a-și exprima opinia și de a-i fi luat în considerare interesul superior. Într-un proiect destinat tranziției către autonomie, participarea nu este o formalitate: tânărul trebuie să poată înțelege, alege și contribui la deciziile care îi privesc parcursul.

Un oraș poate oferi sute de oportunități. Egalitatea de șanse se vede însă în câte dintre ele pot fi folosite, în mod real și demn, de persoana care are nevoie de ele.

Pentru copiii și tinerii aflați în proces de dezinstituționalizare, proiectul propune tocmai această schimbare de perspectivă: de la existența formală a resurselor la acces efectiv, de la etichetă la persoană și de la intervenții izolate la o comunitate instituțională capabilă să susțină autonomia.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European Plus (FSE+) prin Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României. Pentru informații detaliate despre celelalte programe cofinanțate de Uniunea Europeană, vă invităm să vizitați www.mfe.gov.ro.